

Glasilo Prekmurških Slovincov.
Cena na leto 20 K, če jih več
vkup hodi na eden naslov, če
samo edne 30 K. Urednik i izda-
jatelj Klekl Jožef vp, pleb. Čren-
sovci Prekmurje.

NOVINE

Rokopisi se pošiljajo na g. ured-
nika naslov i se ne povrneje.
Oglasi (inserati) se sprejmejo v
g. Balkanji Ernesta tiskarni v D.
Lendavi. Cena za eden kvadratni
centimeter 1.50 fil. za ednok, za
večkrat popüst.

Naročijo se Novine jedino pri „Opravništvu Novin v Črensovcih, Prekmurje“.

Samo na té naslov se sme poslati tudi naročnina.

Od kancelparagrafa.

Govor Klekl J. 25. maja 1. 1921.

Predsednik dr. Ivan Ribar: Ima reč
g. poslanik Josip Klekl. Poslanec Jo-
sip Klekl: Gospodje narodni poslanci!
Namen mojega govora je samo to, da
pojasnim stališče Cerkve glede 12.
člena, 5. in 6. odstavka v vladnem
načrtu ustave. V cerkvenem pravu je
razmerje med cerkvijo in državo iz-
raženo v nastopnih načelih;

1) Obe družbi, cerkev in država,
sta suvereni in postavljeni od Boga,
in sicer cerkev neposredno, država
pa posredno, potom človeške narave,
katere stvarnik je Bog in katero neka
gotova sila goni, da ustvari državo.

2) Obe družbi sta prejeli od Boga
svoj lastni deokrog: država zadeve pri-
rodnega reda, cerkev pa zadeve nad-
naravnega reda.

3) Ta dva delokroga, določena
od Boga za cerkev in državo, si ni-
kakor nista med seboj v nasprotju,
ampak drug drugega podpirata.

4) Obe družbi, cerkev in država,
sta v svojem od Boga jima določenem
delokrogu druga od druge neodvisni;
obe ste pa zavisni od Boga in obe
sta podrejeni njegovi volji.

5) Cerkev ima to prednost, da
je ena po vseh državah; držav je pa
več.

Po teh načelih torej cerkev sama
prizna neodvisnost države, nima pra-
vice, da bi se vtikala v specialne
državne notranje zadeve.

Toda ker je tudi cerkev suvere-
na družba, nima država pravice, da
bi jo ovirala v urejevanju njenih no-
tranih zadev. Ker je cerkev suverena
družba, ne more priznati nad seboj
tako zvanega prava nadziranja: *ius
supremae inspectionis* ali *ius cautionis*.
Cerkev namreč ni družba puntarjev,
ki bi jo bilo treba nadzirati, ampak
družba vernikov, ki jim cer-
kev sama zapoveduje, da morajo dr-
žavo ubogati. Naš vladni ustavni načrt
v svojem 12. členu, in sicer v petem
odstavku ne priznava suverenosti
cerkve. Kajti o zvezi, ki jo imajo
verniki s svojim vrhovnim poglavar-
jem, določa: „Način, kako če se te
veze održavati, regulisače se zakonom“.
Ta stavek vsebuje *ius cautionis* ali
ius supremae inspectionis ter podreja
cerkev državi. Zakon, ki se mora po

tem stavku donesti, postavlja državno
oblast za inspektorja ali nadzornika
cerkvi, kateri določa, ima-li ta ali ona
veroizpoved v tem ali onem slučaju
pravico, da išče zvezo s svojim vr-
hovnim poglavarjem.

V predloženem ustavnem načrtu
vidimo neko nelogičnost, neko kont-
radikcijo. Naš ustavni načrt v 16.
členu ne zahteva verskega pouka.
Toda v 12. členu se pa tem versko
nepoučenim dajo v reševanje eminentno
verska vprašanja. Tisti člen, ki daje
veri največje odlikovanje, namreč svo-
bodo, prav tisti člen izroča vero v
prosto tolmačenje morebiti baš tistim,
ki o veri še pojma nimajo. To je ne-
logičnost. Proti tej odredbi mora
postaviti svoj veto nad 5 $\frac{1}{2}$ miliona
katoličanov v naši državi; prav tako
mislim, da tudi muslimani in protes-
tantje, pač dokler ti zadnji nimajo v
mejah naše države svojega vrhovnega
verskega poglavarja. (Medklic iz vrst
poslancev centra: „Mi imamo v
državi najvišjo inštanco!“) Tudi Vi
je nimate, kakor je nimamo ne mi,
muslimani in ne protestantje. Zato se
moramo postaviti na veto-stališče
proti tej določbi.

Dovolite, gospodje, da preidem
na kancelparagraf.
Jedro kancelparagrafa je, da verski
predstavnik ne sme rabiati dolžnosti
svojega stanu v strankarske namene.
Jaz rabim izraz „rabiati“, ne „zlorabiti“.
Dr. Trumbič se je izrazil pravilno, ko
je rabil glede te izraz, „rabiati“.

Verski predstavniki morajo oz-
nanjevati versko resnico vsakomur,
naj pripada tej ali oni stranki. Toda
jaz Vas vprašam: ali je sploh dovol-
jeno agitirati in govoriti v strankarske
namene? Ali akcija v strankarske na-
mene ni prepovedana? Niti v ustavi,
niti v zakonu ne najdemo določbe, da
bi duhovnik izven svoje službe ne
smel agitirati v namene svoje stranke.
(Klici v centru: „Toda samo izven
svoje službe.“)

Agitacija v strankarske namene
ni samo dovoljena, ampak so celo
slučaji, ko je zapovedana. Mi vsi, ki
smo prišli sem, smo prišli sem potom
akcije v strankarske namene. Razvili
smo program svoje stranke, smo ga
priporočali voljcem in smo bili potom
te akcije izvoljeni za ustavotvorce, da
zidamo temelje naše države. Postali

smo za dobrobit in obstanek države
neobhodno potreben faktor.

Zato pa vprašam: če akcija v
strankarske namene ni samo dovoljena,
ampak včasih še potrebna, zakaj se
prepoveduje duhovnikom? (Medklici:
„Samo v cerkvi!“) To morajo biti
veliki vzroki. Po mojem mnenju ne
more ležati vzrok v tem, da bi se bilo
bati vpliva duhovščine na korist ene
stranke in na škodo druge stranke.
(Klici: „Baš tega se je bati.“) Saj se
gospodom učiteljem in drugim urad-
nikom to ne zabranjuje. Jaz tudi ne
mislim in ne bi mogel trditi, da je
kancelparagraf sugeriran po odloku
pariškega framasonskega velikega zbor-
ra. Vzroki morajo biti važnejši. Jaz,
gospodje, verujem, kar so do sedaj
naglašali vsi govorniki, da je namreč
kancelparagraf potreben za to, da se
prepreči profancija vere. (Ugovori.)
To ste Vi vsi naglašali. (Poslanec dr.
Momečilo Ivanič: „Svi bez izjeme su
ovo kazali.“) To je prav in to jaz
tudi podpišem.

Toda, gospodje, samo eno Vam
povem: sredstvo, s katerim Vi hočete
to doseči, je nelegalno. (Ugovori.)
Povem Vam takoj, zakaj. (Klici: „Čuj-
mo!“) Ker je cerkev suverena družba,
si svoje notranje zadeve urejuje sama.
Svetost vere in dostojanstvo duhovšč-
ine je katexochen notranja zadeva
cerkve. Toraj ima cerkev sama pravi-
co, da si to uredi. (Medklici in ugo-
vori.) Kancelparagraf posega torej v
kompetenco cerkve in to je nasilje.
To, ker je meni dovoljeno kot članu
države, prav tisto se meni zabranjuje
kot podaniku druge suverene oblasti:
cerkve. To, kar smem storiti v terito-
riju države, prav tega ne smem storiti
v teritoriju druge popolnoma suverene
oblasti: cerkve. Tu tiči krivica. (Ugo-
vori v centru.)

Cerkev ima legalno sredstvo, da
ne dopusti profanacije vere. To le-
galno sredstvo je cerkveni kancelpa-
ragraf. Prvi kancelparagraf je razglasil
Kristus z besedami: „Ite et praedicate
evangelium!“ Idite in oznanjujte evan-
gelij! Nič drugega, samo evangelij.
(Ploskanje v centru. — Klici: „De-
lajte tako!“) Počakajte, odgovorim na
vse. Prosim samo, malo potrpljenja.

(Dale.)

Pitanje na g. Šerüga Vince v M. Soboti.

Pod naslovom „Lejpo, dobro i slabo“ v 12. št. Prekmurskoga Glasnika se trdijo té le reči:

1) Bili so časi, gda je Klekl evangeličance ne mogo trpeti. — Prosimo odgovor, gda so bili ti časi i kakše dokaze mate, ka so g. Klekl ne ne mogli trpeti evangeličancov. Samo en dokaz dajte na svetlo, en istinski dokaz. Mi znamo, da so g. Kleklna vsi evangeličanci, ki so ž njim v dotiko prišli, gda so bili ešče pri Sv. Sebeštjani, ljubili i visoko poštuvali. Naj omenimo samo eden slučaj. Gda so oni obetežali, je *evangelicanska ženska prinesla na sv. mešo, naj ozd-ravijo*. Če so kakše laži od njih ništerni trosili, ne nikaj novoga i nikaj ne posvedoči, ar vsakšega dobrega duhovnika ogrizavajo, je té med evangeličanci ali čistimi katoličanci. To je deo, tešament duhovnika po peldi i reči samoga Kristuša.

2) Ka so se g. Klekl skrbeli za autonomijo Prekmurja i pri toj borbi prestali vnoge-vnoge moke, je hvale vredno, vej pri tom deli ste jih pomagali tudi vi g. Šerüga, naimre tečas samo, dokeč ne je prišlo trpljenje. Gda je to prišlo, ste vsi zamuknoli izvzemši par dobrih duhovnikov, ki so ne odstopili od njih i se borili za pravice svojega ljudstva. Ki pozna zgodovino borbe za prekmursko autonomijo, tisti se mora vklanjat pred tistimi možji, ki so se v smrtnoj nevarnosti potegüvali za pravice svojega ljudstva, za takše pravice, od šterih se prle nikomi niti senjati ne smelo. Vas g. Šerüga med temi junaki nej bilo, ne prle i ne zdaj. Pač pa ste se najšli taki pri boljševiških Novinaj, gde je trbelo nezdrave i krivične návuke širiti, ljudstvo, svoje lastno ljudstvo v verige robstva vkavati i i peneze služiti. Po vstaji Tkalcovoj ste vi zbežali i vnoji drugi ž njim pobegnoli. Edni so zbežali- nedužno, drugi ar so znali za Tkalcove mahinacije, za njegovo tolvajjijo, krivično, grešno. Povejte g. Šerüga pred celim svetom jasno, če ste ne znali za Tkalcovo tolvajjijo, kak urednik njegovih Novin? I če ste znali, ste ne zbežali ravno z tistoga zroka kak Tkalec? Mi ne pravimo, da ste dobili z vkrádjjenih penez. Ne. Nego bežati ste mogli kak pomočnik Tkalca, kak istinski komunist.

3) Da bi v prekmurski parlament bili pozvani samo Kleklnovi ljudje, je kosmate laž. Bili so tam evangeličanci i katoličanci ešče takši, ki so proti g. Kleklni gučali. Polovico parlamenta g. Klekl niti poznali neso.

4) Dr. Lanjšič je ne na tanač Kleklnov odstavu notariuše, ar so té niti edne reči ne od notariušov gučali, nego zato, ar je na pitanja g. dr. Lanjšiča vso ljudstvo to želelo.

5) Glasnik laže, da so g. dr. Lanjšič prej takšim ljudem dali dovolenje jaboka kúpüvati, ki so na glasi švercarja bili i ka so prej g. Klekl od toga kšefta dobili 50.000 koron za siromaške dijake. Keliko rejči teliko laži. Kúpce sáda so g. Klekl ednoga, ne poznali, 50 jezero koron od čistih dohodkov pa so nej oni dobili, nego civilni komisariat za dijake i je ešče zdaj ma, kak so to Novine že objavile i té dar je samo hvalevreden. Od švercarov pa pri Glasniki moro najboljo znati, ar — kak se glasi — je papér Glasnikov zasvėrcan z Austrije. Radi bi znali, ka je istine na toj stvari i naznamimo celo delo detektivam i carinarni.

6) Naj nesramnejša laž je, da so zadrüge i prečne ljudi Klekl nastavlali, domače pa iztirávali. Vsaki pravičen i pošteni človek zna, ka se nišče nej teliko borio, da domači prido do službe, kak ravno g. Klekl. Da ste vi g. Šerüga. „Za več sposoben po svoji navčenosti i izkušnji“ bili preiskani, so ne g. Klekl odredili, nego ljudstvo je zahtevalo, štero teliko kvara i grozote prestalo od komunistov, od tistih komunistov, šterim ste služili i vi g. Šerüga i ravno na prošnjo g. Kleklna ste prišli v službo i ostali v službi, štero bi mogli zgübiti, ar so vnoji svedoki posvedočili pred g. Kleklnom, ka ste kortesėrali v pisarni i g. Klekl neso vas glasili gor, ar so vam ne šteli vzeti krüha. Hvala za to je samo blatenje. Na keliko ste pa vi g. Šerüga navčeni i sposobni bodi omenjemo samo to, da ste ne napravili vučiteljskoga eksamena, na šteroga ste se pripravljali. Ali mi vas s tem neščemo žaliti, mi smo radi, da kak domačin mate službo, samo tistoga sovrastva ne moremo razmeti, štero mate do g. Kleklna našega domačega človeka, ki so samo dobro želeli i včínoli vsigdar i ešče dnes so takšega čütenja.

7) Laž je, da bi g. Klekl koga dali v Ljubljani internėrani ali župane oni imenüvali. Nasprotno, oni so se skrbeli, da se internėrani vsi izpüstijo. I ešče komunisti.

8) Laž je, da so g. Klekl — Sever — Berbuč preperečili od Belgrada ponüjeno autonomijo i da so deputacijo poslali zato v Belgrad. Edna reč s toga ne istina. Nikdar niti vidili neso g. Klekl té autonomije i nikdar neso v ednoj reči bili opitani, jo ščejo meti ali nej. Od g. Berbuča pokojnoga komisara laži pisati, je pa zaistino grdo delo.

9) Ka g. Benko trži z živinov, so najbolje proti delali ravno g. Klekl. Šolski tanač je postavljen od oblasti, ne pa od g. Kleklna. Té nigdar reči neso i zinili najse g. Sever itd. imenüje. Sever se pa med takše bogate računa, ka peneze more na posodo jemati, naj more živeti i vse svoje bogastvo rad prepüsti vam g. Šerüga če vi posvedočite njegovo bogastvo.

10) Nišče se ne teliko borio proti vinskij porciji kak g. Klekl, od njih pisati, da so spravili vinsko porcijo, je zaistino hüdobjija. Šteri česnik je toro volilne kruglice po cesti i kakše mane so z nebes kopale po dobroti g. Kleklna ništernim, bi radi bili, da bi nam to vi g. Šerüga pojasnili, vi komi je tudi spadnola mana dobrega služja i fál zrnja na Krajni itd. Ka so g. Klekl zaprli železnico Soboti — Hodoš pa pomeni zaistino na preveliko moč toga gospoda, tak veliko, ka niti železnički minister ne vüpa te železnice odpreti. Vidite, kam vodi zaslepljenost!

11) Glasnik trdi, ka niti v ednoj reči neso g. Klekl našim ljudem na pomoč. Mi v imeni celoga Prekmurja na to ogrizaranje ne damo odgovora i ka bi vi g. Šerüga včüli nas na ljubėzen, si vü prosimo i to zato, ar vaše trobilo Prekmurski Glasnik dozdaž še ne pokazao lica ljubėzni. Nadale skuze iz stanovanj izgnan-h vse vsedočijo, samo za ljubėzen nej.

12) Brsanje vaše g. Šerüga proti duhovniškim dohodkom je pa samo žuta nevoščėnost. G. Šerüga vi mate dosta bolše dohodke kak velika većina prekmurske duhovščine pa tá zato vam to nikdar ne oponašala pa nikdar netrdila, da vi tudi samo troust davate ljudem mesto podpore.

13) Mejte vi g. Šerüga dobro voljo, naj vas ne vodi zaslepljenost, nevoščėnost, sovrastvo do vere, pa nejdete vnojo dobra dela pač vse dobro kaj je v Prekmurji po zasliüženji g. Kleklna i njihovih ljudi, kaj slaboga je pa, pa najdete zrok v tem, da ste vi i vnoji drugi g. Kleklna samo grajati znali, ne pa podpirati. Če z pravičnimi očmi gledate dogodke, nete mešali povratek Karia bivšega kralja v politiko Novin, štere bi zavolo toga popisa po celoј krivici radi vničili. Ne veselite te! To se vam nikdar ne bo posrečilo. Končno povdarimo, da smo na teliko plemenitoga srca, da gda vam na vaš krivičen članek damo odgovor, to včínimo iz tistoga poštuvanja, štero gojimo do vas, kak našega domačega človeka.

Glasi.

Naš poslanec so se vrnili domo. En čas ostanejo doma, zatem pa odido, da si poslabše-no zdravje popravijo.

Posrečilo se je jugoslovenskomi klubi i našemi g. poslanci rešiti svojega brat-tanca g. Klekl Jožefa pleb. v V. Dolencih iz vogrskoe voze. Naše odposlanstvo ga je v Pešti od

Vogrov prek dobilo i jako lepo i toplo sprijalo. Eden čestnik ga je sprevaljal do Subotice, z Belgrada pa naš poslanec domo po 15 mesecaj. V Pešti so ga v avtomobilu vozili okoli iz poštvovanja i ministerski predsednik N. Pašič ga je ljubeznivo dvakrat sprėjo v Belgradi. Rešeni se je srčno zahvalo za rešenje našoj oblasti g. N. Pašiči i dr. Korošci predsedniki jug. kluba za njegovo i njegovoga kluba prizadevanje, po šterom je jedino prišlo rešenje.

Navuk za tretjerednike bo junija 26-toga v Črensovcih zaodvečara ob treh, to je zadnjo nedelo junija.

Teško je obetežao g. Ovčar Tomaž, orožniški podporočnik v Beogradi. Betežnik je bio od vseh priljubljen komandant v Črensovcih. Kak smo zvedli, malo bole njim je že. Želemo njim popolno ozdravljenje.

Za naše rojake, posebno za dolnjelendavske, štere je toča pobila, so naš g. poslanec vložili prošnjo na ministerstvo poljedelstva, da bi dobili kakšo podporo.

Naši prekmurski zarobljeniki, šteri so z Rusije ali z Talijanskoga prišli domo v tom časi, ka sliši Prekmurje v Jugoslavijo, če neso dobili nikše podpore, gda so se povrnoli domo, naj se zglasijo pri komisarijati. Naš poslanec so naimre prošnjo vložili na vojno ministerstvo, ka dobijo podporo, kak so dobili vogrski zarobljeniki. Tudjan Mihal z Bakovec de je znao vküp spisati.

Tešanovčarje, Seljančarje, Gederovčarje, Sodišončarje, Gančanci, Bratončarje, Ižekovčarje, Ivančarje, Mačkovčarje so dobili na prošnjo našega g. poslanca dovoljenje, da brez carine smejo spraviti svoje zvoné z N. Austrije.

Naročnikom. Cenzura nam je zadnjo štev. Novin kruto obelila. Naš g. cenzor ali ne razmijo naše prekmurščine, ar njim je previsoka, ali se po ne zavedajo svojega visokoga poklica. Zdaj že smo prišli do toga, da naročnikom od drugoga nesmemo pisati, kak od sv. pisma. V prvom članki, šteroga so nam zbrisali,

smo pisali od sole, da starišje majo pravico svojo deco v tistom dūhi vzgajati, v šterom oni ščejo. Vučitelje so njihovi namestniki i zato vučitelje tūdi tak morejo deco včiti i vzgajati, kak to starišje želejo. Šole so naše, mi smo si je gorpostavili, mi je vzdržujemo, neposredno pa tūdi plačujemo vučitelje z našimi davki. Starišje so pa krščansko misleči i zato v krščanskom dūhi ščejo, da bi se njihova deca gojila. Či se šteromi vučitelji to nevidi, naj ide na kakšo framazonsko šolo. Na, v tom pa je ne bilo, kak vidite, nikaj protidržavnoga, ne hujskanja.

Špioniranje. V. D. Lendavi pri voj. komandi so prišli na sled, da se vrši že skoro edno leto tajno špioniranje za vogrsko vlado. Na čeli te špionaže je stao niki narednik (ormester) pri komandi, šteri je tajne spise kradno i dao prek trgovci Schrantzi z D. Lendave. Te je pa spise pošiljao prek na Vogrsko. Na sled je prišao naš ataše v Budapešti, šteromi so nikak pisma iz vojaške pisarne v D. Lendavi prišle, do rok. Blūzi 15 oseb je aretirani, zaprti, ki bi vsi udeleženi bili te špionaže. Mi samo prosimo vojaškoga komandanta g. Mundžiča, šteroga lojalnost do civ. prebivalstva vsi poznamo, da postopajo milo i pravično proti civ. osebam, štere morebiti nedužno trpijo. Krivci se naj pokaštigajo, oni pa proti šterim ne dokazov, naj se spūstijo na sloboščino.

Ki šče dobro i močno blago po fal cení kúpiti naj ide k Sršeni v Lotmerk.

Povanje tobaka v Prekmurji brez dovoljenja je po monopolskom zakoni ostro prepovedano. Či bi što po skrivoma povao tobak, bo kaštigan od 150 do 1800 dinarov. Za nedovoljeno povanje tobaka je vsaki občinski predstojnik (župan) tūdi odgovoren po členi 92, 93, 94 novoga zakona.

Što ide v Lotmerk, naj ne zamūdi obiskati trgovino *Franca Repiča* sam naj se prepīča od dobrog blaga. Cene so najnišje.

Na drž. gimnaziji v M. Suboti se bode vršilo vpisovanje v prvi razred dne 30. junija, 1. i 2. julija vsakokrat od 8 vūre naprej. Sprijmejo se dečki i deklice, šteri so dovršili 10. leto ali ga bodo v tekočem leti 1921. Učenci i učenke, štere želejo biti sprijeti, naj se zglasijo te dni pri

ravnateljstvu gimnazije z svojimi starišji i naj prinesejo sebov krstni list i zadnje šolsko svedočanstvo. Da se vzgoji kem prle domači izšolani naraščaj, prosimo stariše, naj pošljejo svojo nadarjeno deco kak v največšem številu v edino srednjo šolo Prekmurja.

Lendavski Sokoli. V Dolnoj Lendavi se je nastavilo sokolsko društvo. To nič ne novoga pred nami. Mi smo to že tak davno znali, da so uradniki i trgovci, ki so prišli iz preka vsi sokoli, z malov izjemov. Samo tomi se radujemo, da kljub velkoj agitaciji se njim ne posrečilo več Prekmurcov pridobiti k društvu, samo enoga, pa te ne z Lendave, nego z Bistrice. Zapisnik so vedno okoli nosili i prisiljavali razne gospode i fante, naj se spišejo v društvo, a tej so njim z vekšega vsi odklonili. Hja, v Prekmurji li neso dobra tla za liberalnoga sokola.

Tolvajija. Dne 15. maja je bilo posestniki Krampači v Lendavski goricih vkradjeno iz zaklenjene hiše en kaput, dvoje hlače, en par ledni gamaš i več drobne stvari. Tovaj je bio Jožef Krampač iz Velke Polane, šteri je pa potem odskočo na Hrvaško. Kak se čuje, je tam tūdi več tatvin napravio i zato je mogao zbegnuti z Horvaskoga tūdi. Prišao je nazaj domo, kje se je posrečilo žandarom ga zgrabiti. Krampač je priznao vse svoje tatvine.

Lendavski demokrat. Neki uradnik pri agrarnoj reformi v D. Lendavi je dne 20. jun. v hoteli „Krona“ malo globše pogledno v vinsko kupico i njemi sladka kaplica malo po škodila na možganaj, na to je začao graserati in gavalira špilati i ravnati gospodari. Natararje so go prijali, dobro nabili i na poštenje navčili, ka drugoč ne bo moto goste i tak ga vólučili z gostilne. Lepa pēlda demokratov!

Nesreča. Dne 19. junija proti večeri se je velka nesreča zgodila pri marofi v Petesovcih. Več delavcov je delalo na travniki i da je prišla oblačina je strela v enoga 15 let staroga dečaka vdarila, ki je na mesti vmrl. Drugi delavci so tūdi bili menje poškodovani.

Beltinci. Naznanjam celoj okolici, da imam v občinskoj hiži trgovino z ledrom i z vsemi šošarskimi potrebščinami. Prodajam vse po nizki cenah. Škafar Jožef.

Dom i svet.

Naši poslanci so povrgli beogradski parlament, ar denešnja vlada pri stvarjanji ustave nešče gledati na siromaškoga ljudstva potrebe i na sloboščino vere, kak so oni zahtevali. Njihov proglaš Novine objavijo.

Pošta.

Bejek. St. Krog. Pritožbe občine Bakovci so izročene agrarni direkciji v Ljubljani. Če bi se Vam ne pomagalo, vložite prošnjo na ministerstvo v Belgrad. Tistim bakovskim dovicam povej, da dobijo vekšo podporo. Pride komisija v Prekmurje, vse je vrejeno, v Belgradi pa določena vekša pomoč. **Kavaš Jurij. Adrijanci.** Zazavaj se na tisti glas v Novinah pa vložiti pritožbo v Ljubljano na direkcijo.

Veržej. A. K. Vaš c. rokopis smo prekesno dobili do rok. Zdaj v tej številki objaviti ga, bi pa bilo že prepozno.

Leder, kože in poplati.

Küpujem vsevrste sirovih kož. Vzemem sakovrstne sirove kože včimb, štere se izdelajo v fabriki. I. Sinigoj (poprej Steijer) v Lotmerki (Ljutomer). V zalogi imam vsevrste ledra i poplatov, vse šošarske potrebščine, kak tudi garantirani čisti tikveni oli po najnižjši ceni. Vsaki naj si pogledne zalogo

Albin Sagadin
trgovina z ledrom v Beltincih.

Nasled. Bela Weissa Peter Osterc

trgovina z mešanim blagom
v BELTINCIH.

Priporočam: Veliko zalogo manufakture, specerije železnine na debelo i drobno. V zalogi imam vedno vsevrste deske, late i tesani les, kak tudi Portlandcement, kovačko vogelje i vapno. Dobijo se tudi pri meni mlinska sita vsevrst. Vse po najnižjih dnevni cenah.

Josip Gerenčér

trgovina z železom i z mešanim blagom.
v BELTINCIH.

Priporočam mojo železino vsakevrste škér (szerszám-áru) okovala za hižo i za pohištvo (épület és butor vasalás) in nadele vse druge železne robe, železo za kola 1 kg. po 14 K. Posodo plehnatno i spezerijo po niskih cenah.

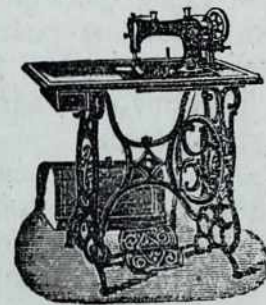
Brata Brumen

trgovca v Murski Soboti mata kodaji vsefelé najbogše česko blago po najnižjih dnevni cenah.

Seršenovi v Lotmerki so na novo dobili dosta štofa, kamgarnov in cajgov. Tudi ženskoga blaga vsakefelé po znižanoj ceni. Odavlejo vse falej kak dozdaj. Žuto močno platno, lakét široko, košta meter samo 26 K. Tudi svilni i vunatni mlinski pajtelni se zdaj dobijo.

Štefan Huzjan

mehaničar
Dolnja Lendava hižna št. 63.

Ponuja mašine za šivanje na malo i veliko, vsako

vrstne za ženske i moške.

Edna hiža

z ograçekom i zadnjimi poslopjih vret k odaji v D. Lendavi poleg železnice. Več se zvedi pri Uredništvu.

Podpirajte Novine!

Slovinci z staroga vogrskoga kraja! Pristopite k pomožnomi društvi

„SVETI KRIŽ“ v Chicagi Ill.

Društvo plača 7 dolarov skoz šest mesecov, po šestih mesecah pa 3 dol. 50 centov betežnim svojim kotrigam na teden. Za mrtvov kotrigov pa plača 300 dolarov.

Plačevanje odstrani društva se začne za 3 mesece, po vstopi če se pripeti, beteg. včasi pa če pride smrt. Za to dobroto društvi kotrige plačajo samo eden dolar vstopnine ednok samo i članarine vsaki mesec 75 centov. Sprijmejo se moški i ženski spol od 16 let do 50. Vodstvo društvo je sledeče: predsednik Törnar Ivan, podpredsednik Markoja Ignac, paziteo računov Horvat Števan, vsi trije z Črensovec, tajnik Lebar Ivan, računovodja Gjörök Mihál, oba z Hotize, blagajnik Zver Matjaš z Polane, paziteo društva Markoja Ivan z Bistrice, odbornik za betežnike Črnjavič Ivan, paziteo računov Raj Jožef, oba z G. Bistrice, vratar Franc Riznar z Štajara. Zglasite se vsi na 957.

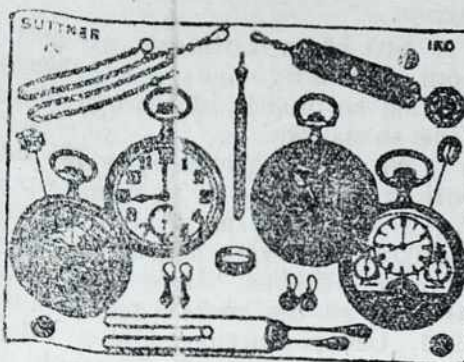
W. 18. th. Str. pri g. Črnjavič Ivani.

Vsi Slovenje v to društvo!

Proda se lepo malo posestvo z zidanim hižov.

Hiža je pripravna za vse. Tri minute od cerkvi!

Rudolf Horvatič v Križovcih (Sv. Križ pri Lotmerki).

Edna vöra? štera stalno veselje povzoroči?
Samo Suttner-ova vöra!

Niklasta, po vsakoj ceni i zagreznete se! Ešče verižice (lančke) prstane, vuhane (oringine), zapesnice, stenke vöre, zapesnice z vörami i vsakovrstne potrebne reči, kakti: škarje, nože, doze za cigaretne, nažigalnike, britve, mošnje za peneze, jedilno orodje (škér za jesti) razni dari za krste, godovna, itd. kak i velika zaloga vsakovrstnih zlatih i srebrnih predmetov.

Vse dobro i ceno (fal)! Zahtevajte cenike.
H. SUTTNER, Ljubljana št. 944.